Рег. № СОА26-ВК66-10875/26.11.2026

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

ДО
СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Чрез АИССО/АИССОС

ЧРЕЗ
Г-Н ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
СТОЛИЧНИЯ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Чрез АИССО/АИССОС

ДОКЛАД

от

Ирина Дакова – Заместник-кмет на Столична община

и

Веселин Калановски – Общински съветник

ОТНОСНО: Утвърждаване на „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" 2027“ – финансираща програма за подкрепа на културни организации, индивидуални артисти и групи за участие, професионално развитие и обмен в сферата на изкуството и културата в международни културни и образователни форуми и проекти.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Програма „Мобилност“ вече 2 години функционира като самостоятелна програма, подкрепяща участието на културния сектор на Столична община в международния и вътрешен културен диалог и позиционирането на София като културна дестинация. Програмата се налага като важен финансиращ инструмент, популярен сред утвърдени културни организации и индивидуални артисти, творци в сферата на непопулярната и експерименталната култура и любителското изкуство. С успешния трансфер и мобилност на културни

продукти в страната и чужбина, програмата допринася за прилагане и изпълнение на целите и приоритетите от Стратегията „Културата и изкуствата – новата енергия за устойчиво развитие на София" 2023 – 2033 г.

През 2025 г. в рамките на 6 месеца програмата подкрепя 60 проекта на обща стойност 73 447,59 евро. Поради големия интерес и изчерпване на бюджета програмата преустановява набиране на проектни предложение през октомври 2025г.

През 2026 г. проектни предложения се набират и оценяват в 4 сесии, а проектите се осъществят в периода 1 март 2026 г. – 28.02.2027 г., с което програма „Мобилност" отговаря на нуждите на културния сектор от целогодишно финансираща програма. Годишният бюджет е 93 000 евро – 89 400 евро за проекти и 3 600 евро за хонорари за външни експерт-оценители.

Постъпилите кандидатури за годината са 195 с искано финансиране, възлизащо на 483 561.78 евро и надхвърлящо бюджета на програмата 5,4 пъти.

Въпреки че не малък брой добри проекти не получават финансиране, годишният програмен бюджет е използван оптимално. Спестените средства - поради по-ниски отчетени разходи от бенефициентите или неосъществени проекти до края на септември 2026 г. - са своевременно пренасочвани за финансиране на проекти, кандидатствали в следващите сесии.

Получилите финансиране проекти през 2026 г. са 82 и са на обща стойност 88 234,35 евро. При увеличение на бюджета на програмата с 20.13%, спрямо предходната година, ръстът на финансирани проекти е 36,67% или с 22 проекта повече. Бенефициенти са както културни организации (59 на брой), така и индивидуални артисти и групи за участие – физически лица (23 проектни предложения). **Физическите лица осъществяващи културна мобилност в периода 1 март 2026г – 28 февруари 2027 г. са 463**. (ако не се наложат промени в проектите, които се осъществяват в момента и тези, които ще се реализират през 2027 г.)

268 участници (42 проекта) осъществяват мобилност в европейски държави, а 12 (7 проекта) пътуват извън Европа в страни като САЩ, Япония, Египет, Етиопия и Катар. Подкрепените творци от софийската сцена участват в динамичен обмен на практики и културни продукти, и се изявят в престижни международни формати като кинофестивалите в Кан и Берлин, фестивалите за анимационно кино в Анеси и Любляна, фестивала за късометражно кино в Клермон-Феран, театралния фестивал за младежки и студентски театрални състави „Kultur on Tour", международната конференция за цифрово изкуство NUMIX LAB , 51-вия международен фолклорен фестивал във Фрибург, Швейцария, 31-то издание на Международен културен фестивал „Дунавски карнавал" в гр. Будапеща, Джаз конгреса в Ню Йорк, международния джаз фестивал „Feringa", 5-ия международен хоров конкурс Вокс Лученсис в Италия и много други. Млади таланти получават подкрепа за елитни менторски програми като „Завършеният пианист" и danceWeb към ImPulsTanz Vienna International Dance Festival във Виена, за участие в програми за развитие на сценарии и продуцентски капацитет, за заснемане на резидентски програми на творци, за сътрудничество с чуждестранни творци и представяне на културни продукти пред международна публика.

30 проекта с общо 168 чуждестранни гости са реализирани или предстоят да бъдат осъществени в София. Тези проекти обогатяват културния живот в столицата и срещат творци и аудитория с професионалисти от цял свят в рамките на емблематични фестивали като „SoAlive", „Мелба", "So Fest", "Алегра", "Софийски международен литературен фестивал", „Девет слона", „Водна кула арт фест" и др. С подкрепата на програма „Мобилност" хореографи, музиканти и танцьори, студенти в област кино и творчески занаяти, участници в лаборатории за съвременен танц, пърформанс и театър споделят опит и добри практики, работят и създават съвместно със софийски колеги и публика.

Финансираните проекти с вътрешна мобилност са 3 – с общо 15 творци, пътуващи до Варна/ Пловдив, Русе и Видин за изложби и научна конференция по проект „80 години „Сценография" в Национална художествена академия", за представяне на изложбата на „Музейко" за устойчив начин на живот „Живей в кръговрата" и за работилница по творческо писане и визуално мислене („Портрет филмс" ЕООД).

И през 2026 г., програма „Мобилност" подкрепя разнообразни формати, които повишават професионалния капацитет на местните творци, развиват международните партньорства, обогатяват културния афиш на София и предоставят възможност за популяризиране на културни практики и продукция на международната сцена.

Въз основа на опита от двете години, през които програма „Мобилност" подкрепя независимия културен сектор, експертите от дирекция „Култура" и външните експерт-оценители изведоха следните препоръки за промяна в съдържателния обхват, правилата, параметрите за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма "Мобилност" 2027 г.:

1. **Увеличение на бюджета на програмата.**

Невъзможността да се отпуснат средства на стойностни проекти и в четирите сесии на програмата, както и намаляването на бюджети и частично финансиране на одобрени проекти, показва, че в културния сектор на Столична Община има необходимост от повече средства за мобилност на творци, културна продукция, знание, идеи и професионалисти.

Важно уточнение е, че в бюджета на програмата са заложени и възнагражденията на външните експерт-оценители. През 2026 г. програмата разполага с бюджет от 93 000 евро, от които 89 400 са предвидени за финансиране на проекти, а 3600 евро са за хонорари за експерт-оценителите.

Предложението ни е през 2027 г. програма „Мобилност" да разполага с годишен бюджет на стойност 120 000 евро.

2. **Промяна в допустимите прагове за финансиране:**

През изминалата година праговете за разходи за транспорт, които бяха обвързани със съобразяване на изминати километри и допустима сума/ човек оборкваха и затрудняваха и кандидатстващи, и оценителите. **Предложението ни е в програмата за 2027 г. да останат следните допустими проектни прагове**:

- До 650 евро, независимо от броя участници – финансиране на разходи за настаняване, транспортни разходи на хора и материали/ реквизит.
- При проектен бюджет над 650 евро се финансират или разходи за настаняване, или пътни разходи (в това число и застраховки) за участници. Към всяко от двете пера могат да бъдат включени и разходи за транспорт на материали/ реквизит. Праговете за 1 проект са, както следва:
- До 1 500 евро — за проекти на индивидуални физически лица (1 участник);
- До 3 000 евро — за проекти, включващи от 2-ма до 5-ма участници;
- До 5 000 евро — за проекти, включващи 6-ма или повече участници.

3. Включване на по-ясно описание на допустимите разходи и праговете:

С оглед на по-голяма яснота е изменена т. 9. Допустими разходи и размер на финансирането. от Чл. 2 УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ от Приложение 1: „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" 2027". Интегрирани са разпоредби от чл. 3 на Програма „Мобилност" 2026, като са отразени промените в праговете за финансиране, отпадането на километричната скала и други правила, свързани с пътни разходи и спедиция.

Измененията са, както следва:

- **Яснота при комбинирането на разходи**: Запазва се принципът „ИЛИ пътни, ИЛИ настаняване" за проекти над 650 евро, както и изключението за пълно комбиниране при бюджети до 650 евро. Новата редакция обаче прецизира ролята на застраховката за отмяна на пътуване, като я приобщава директно към перото „Пътни разходи", вместо да стои като отделна, неясна точка.
- **Ясно е разписано, че проекти над 650 евро, комбиниращи пътни и настаняване за лица, се отхвърлят на етап административно съответствие** (не се допускат до съдържателна оценка).
- **Ясно е посочена възможността за самостоятелно финансиране на логистиката/спедицията на материали, инструменти, декори, костюми, реквизит, оборудване и произведения на изкуството**. В „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" за 2026 г." транспортът на материали, инструменти, декори, костюми, реквизит, оборудване и произведения на изкуството бе вписан като допустим разход, но липсваше механизъм за финансирането му, ако по проекта не пътуват хора, тъй като финансовите тавани в чл. 3, ал. 1 се определяха строго според броя на участниците. В новото Приложение 1 се въвежда правилото, че когато проектът включва **единствено** транспорт на материали, инструменти, декори, костюми, реквизит, оборудване и произведения на изкуството, не

се прилагат фиксираните тавани (1 500 – 5 000 EUR). Вместо това бюджетът се оценява на база **пазарна обоснованост и финансова целесъобразност**. Това позволява финансиране на международни експозиции, гостуващи сценографии или специализиран транспорт, чиято стойност често надхвърля стандартните лимити за индивидуални пътувания.

- Отпадане на километричната скала за транспортни разходи и оставяне на **допустими проектни прагове** според броя на участниците за проекти над 650 евро: (1 500 / 3 000 / 5 000 евро).
- **Отпадане на забраната за полети под 600 km:** Премахването на това ограничение освобождава кандидатите и оценителите от необходимостта да доказват и преценяват „тежки лични обстоятелства“ или „форсмажор“ при избор на въздушен транспорт на къси разстояния (например в рамките на Балканския регион, където сухопътната инфраструктура често е бавна или липсва директна жп връзка).

Запазени са следните изисквания:

- Запазват се лимитът от 75 EUR/ден за страната и обвързването с Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина.
- Остават в сила изискванията за обосноваване на заложените разходи за пътни и настаняване чрез предоставяне на оферти, предварителни резервации или скрийншоти с актуални цени на билети и нощувки, предоставяне на голям талон и маршрут от Google Maps при ползване на личен автомобил, както и задължителното представяне на оферта при ползване на спедиторски услуги.
- Запазват се възможността за 100% финансиране без собствен принос и правилото, че разходи, направени преди сключване на договора, са изцяло на риск на кандидата.

4. **Включване на по-детайлно описание на процедурата по оценяване на проектните предложения от Техническа комисия по допустимост и Експертна комисия за съдържателна оценка**

Изменен е член 3. ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ от Приложение 1: „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма “Мобилност" 2027“, като са включени повече детайли за комисиите и процедурата по оценяване с оглед на прозрачност и яснота.
Измененията допринасят за:

- **Проследимост на двуетапната оценка от Техническата комисия по допустимост и Експертната комисия за съдържателна оценка, както и яснота по отношение на крайното класиране на проектните предложения** - оценяване на всеки проект от двама независими оценители и разглеждане, оценяване и класиране на проектните предложения на общо заседание в присъствие на всички експерт-оценители.

- Ясни и проверими критерии за честност на конкурса чрез детайлното описването на правилата за конфликт на интереси, декларациите за безпристрастност и превеса на външните експерти над администрацията (винаги да са с един повече от служителите от дирекция "Култура").
- **Познаване на стъпките след класирането на проектите от Експертната комисия за съдържателна оценка:** с въвеждането на информационен текст, че пълният списък с одобрени и неодобрени проекти се публикува в секция „Новини", одобрените кандидати ще бъдат уведомени за следващите стъпки и документи, които да подадат за сключване на договор или споразумение, а неодобрените - за решението на комисията- по имейл.
- **Оперативна адаптивност на администрацията:** Възможността съставът на комисиите да се увеличава пропорционално на броя подадени проекти във всяка от четирите сесии предотвратява забавяния при висок интерес към програмата.

5. **Добавяне на ново условие за неустойка в размер на 20% от отпуснатото финансиране/ отчетената сума, ако бенефициентът не предаде отчет за проекта в срок от 30 календарни дни след изтичане на мобилността.**

   Значителен брой бенефициенти по програмата представят финалните си отчети след изтичане на регламентирания 30-дневен срок от приключване на мобилността. Тази практика води до неравномерно натоварване при обработката на документацията и затруднява ефективното управление на бюджета, особено по отношение на своевременното преразпределяне на неусвоените средства за финансиране на проекти в последващи сесии.

   Текстът за неустойка в размер на 20% от отпуснатото финансиране/ отчетената сума е добавен в Чл. 5. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ от Приложение 1: „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" 2027".
6. **Включване на по-пълно описание на стъпките при подписване на договор. Добавяне на стъпките при подписване на споразумение.**
   - Сред бенефициентите винаги има подкрепени нови организации и физически лица, които не са наясно със следващите стъпки. Детайлно описание внася яснота сред кандидатите. Ясно регламентираният ред за подписване (електронно или на ръка), обвързването на сроковете с регистрационния номер на договора и двуетапното плащане (70% до 30 дни от регистрация и 30% след одобрен отчет) внасят прозрачност и предвидимост.
   - Възможността за сключване на споразумение след приключване на мобилността с еднократно изплащане (до 30 дни след одобрен отчет) отговаря на спецификата на вече реализирани проекти. Така се избягват двойни плащания и излишна административна тежест, както за кандидатите, така и за общината.

Изменен е чл. 4 СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР ИЛИ СПОРАЗУМЕНИЕ ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ от Приложение 1: „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" 2027 г."

Предвид гореизложеното и на основание чл.21, ал.1, т.8, т.23 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.21, ал.5 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/, предлагаме на Столичния общински съвет проект на решение за утвърждаване на „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма "Мобилност" за 2027 г. – Приложение № 1.

Приложение:

1. Проект на решение на СОС.
2. Приложение № 1 към проекта на решение - „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма "Мобилност" 2027г".

Вносители:

Ирина Дакова
зам.-кмет на Столична община
26.11.2026

Kalanovski Date: 2026.11.26 16:24:57 +02'00'

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

Р Е Ш Е Н И Е №_____

на Столичния общински съвет

от _____ 20___ година

За: Утвърждаване на „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма „Мобилност" 2027" – финансираща програма за подкрепа на културни организации, индивидуални артисти и групи за участие, професионално развитие и обмен в сферата на изкуството и културата в международни културни и образователни форуми и проекти.

На основание: чл. 21, ал. 1, т. 8, т. 23 и ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, и чл. 21, ал. 5 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/

Причини, които налагат приемането:

Анализът на реализацията на програма „Мобилност" през 2026 г., осъществен от страна на членовете на комисията за оценка на постъпващите проектни предложения и на експертите от Дирекция „Култура", показва необходимост от въвеждане на промените, посочени в доклада за програма „Мобилност" за 2027 г. и имплементирани в „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма "Мобилност" за 2027 г.

Цели, които се постигат:

- Оптимизиране на процесите за културните оператори, експертите и органите, които участват в цялостната организация и реализация на Програмата.

- По-добро проследяване на бюджетни наличности и оптимално оперирање с бюджета на програмата, така че спестяванията по навременни отчитания да бъдат отпуснати за финансиране на проектни предложения от последващи сесии.
- Налагане на програма „Мобилност" като важен финансиращ инструмент сред културните оператори, който допринася за изпълнението на целите и приоритетите от Стратегията „Културата и изкуствата – новата енергия за устойчиво развитие на София" 2023 – 2033 г.

Финансови средства, необходими за прилагането на програма „Мобилност" през 2027г:

Предложението ни е през 2027 г. програма „Мобилност" да разполага с бюджет на стойност **120 000 евро**. Бюджетът ще бъде разпределен в следните 2 пера:

- За финансова подкрепа на проектни предложения с прогнозна сума за 1 календарна година приблизително 112 000 евро.
- За хонорари на външни експерт оценители, които ще бъдат формирани по следния начин: 15 евро на оценен проект и 150 евро за участие в заседания на Експертната комисия за съдържателна оценка в програма „Мобилност". Прогнозната сума за хонорари за календарната година е с приблизителен максимален размер до 8 000 евро.

Очаквани резултати от прилагането, включително финансови, ако има такива:

И през 2027 г. програма „Мобилност" ще подкрепя културни организации, индивидуални артисти и групи за участие, професионално развитие и обмен в сферата на изкуството и културата в национални и международни културни и образователни форуми и проекти. Програмата ще допринесе за оптималното изпълнение на целите и задачите, заложени в Стратегия „Културата и изкуствата – новата енергия за устойчиво развитие на София" 2023 – 2033 г., посредством финансиране на разнообразни проекти в областта на трансфера и обмена на култура, изкуство, опит и практики. Увеличението на бюджета на програмата ще допринесе до ръст на финансираните проекти и/или до пълно финансиране на добри и стойностни проектни предложения.

Анализ на съответствие с правото на Европейския съюз:

Предлаганите промени не противоречат на норми от по-висока йерархия и са в съответствие с Европейското законодателство.

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Утвърждава „Съдържателен обхват, правила, параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програма "Мобилност" за 2027 г. , съгласно Приложение № 1 от настоящото решение.
2. Утвърждава бюджет на програма „Мобилност" за 2027 г. в размер на 120 000 евро, от които:
   - 112 000 (сто и дванадесет хиляди) евро за финансова подкрепа на проектни предложения за 2027 г.
   - 8 000 (осем хиляди) евро за технически разходи.
3. Възлага на Кмета на Столична община да предприеме всички необходими действия по изпълнение на настоящото решение.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на _____ 20 ___ г., Протокол № _____, точка_____ от дневния ред, по доклад №_____ и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

Цветомир Петров

.

26.11.2026 г.

X Биляна Балева

гл. юрисконсулт в дирекция „Култура"